

NEMZETSTRATÉGIAI KUTATÓINTÉZET

A helyi gazdaságfejlesztés nemzetstratégiai jelentősége és a Kárpát-haza Fejlesztési Konceptió 2030

Horkay Nándor, NSKI, igazgató
Kutatási, Stratégiai és Koordinációs Igazgatóság

NEMZETSTRATÉGIAI AKADÉMIA – Jó gyakorlatok, kreatív megoldások: Helyi gazdaságfejlesztés a Kárpát-medencében
Budapest, 2014. október 16.

Hogyan jelölhetjük ki Magyarország nemzetstratégiai céljait?

- **Politikai stratégiák** kora versus **nemzetstratégia** kora
- **Európa és a világ rendje, térképe ismét átrendeződik – a dezintegráció korszaka folytatódik** (pl. Ukrajna, Spanyolország, Nagy-Britannia stb.)
- Hazánk **középtávon továbbra is erős növekedési, gyarapodási kényszerben van.** Csak így biztosíthatók kiszámítható pénzügyi, társadalmi és gazdasági viszonyok, továbbá az államadósság csökkentése.
- **Hosszú távon viszont a fenntarthatóságra, öngondoskodásra, biztonságra, azaz a stabilitásra épülő paradigmák ideje köszönt be.** Középtávon fel kell készülnünk a nemzeti irányítású, erős belső piaccal, fogyasztással és termelési bázissal rendelkező magyar gazdasági-vállalkozói, társadalmi, környezeti rendszer kialakítására.
- **Stratégiai fókuszaink kialakítása:**
 - Nemzeti kihívások, hibáink azonosítása
 - Horizontális elvek meghatározása
 - (1) **Kitörési pontok**, ahol már középtávon **növekedni -) gyarapodni** tudjunk;
 - (2) **Legégetőbb problémáink**, ahol **fordulatra** van szükség
 - Az ember kiteljesedését, közösségi integrációját szolgáló gazdaság felől közelítve integráljuk a társadalmi és környezeti tényezőket is.

Kitörési pontokra épülő növekedésünk 7 fejlesztési területe

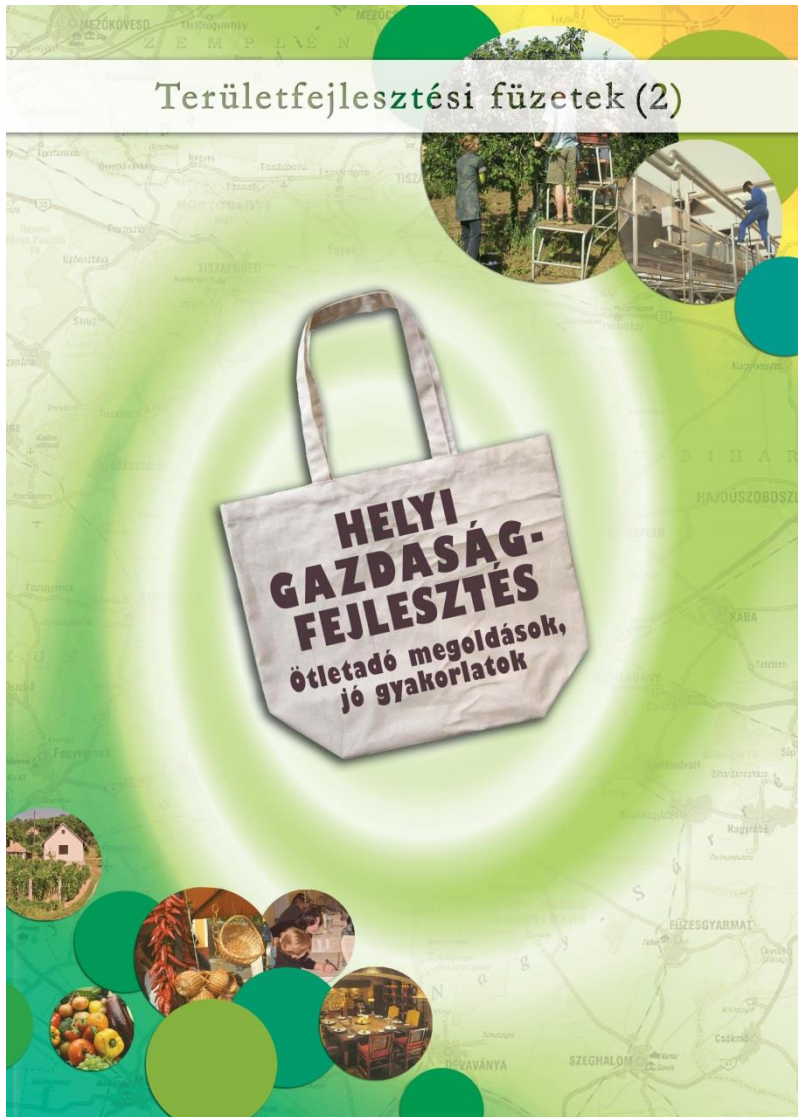
1. **„Gyógyító magyarság” vízió:** európai egészséggazdasági tudás, szellemi, lelki gyógyító, turizmus és alkonygazdasági szolgáltató központja (pl. Mária országa)
2. **„Kreatív, bölcs és innovatív magyarság” vízió:** tehetséggel, tudással, kreativitással, innovációval és értékekkel térnyerés a globális résekben
3. **„Új magyar iparosítás és gazdasági növekedés” vízió:** „Center of excellence” - Közép-európai ipari termelési, fejlesztési és szolgáltatási központ
4. **„Tudatos magyar helyi gazdaság-fejlesztés és fogyasztás” vízió:** növekvő öngondoskodás, önfenntartás, erős mezőgazdaság – a magyar föld nemzeti védelme, egészséges élelmiszertermelés, feldolgozás, sikeres magyar termékek, tudatos magyar fogyasztás, erős magyar kereskedelem és értékesítés
5. **„Nemzeti erőforrásaink, szülőföldünk védelme és függőségeink csökkentése” vízió:** nemzeti közszolgáltatások, autonóm és diverz energiaellátás, vízgazdálkodási világhatalom, teremtésvédelemmel, zöldgazdaság-fejlesztéssel, geotermális potenciál kihasználásával az energiafüggetlenség, s -hatékonyság felé
6. **„Nemzetközi stratégiai együttműködési és partnerség-építési” vízió:** Kiteljesedő Nyugati bővítés, Keleti-nyitás és Közép-európai együttműködés új közép-európai régióközpont
7. **„Nemzeti stratégiai szövetségben és együttműködésben” vízió:** Budapest, nagyvárosi körzeteink, határon túli nemzetrészek, szórvány és diaszpóráink: növekedési csomópontok, tengelyek, hidak, stratégiai partnerek

Napjaink nemzetstratégiai fejlesztéspolitikai paradigmája: integrált térségi és helyi-bázisú fejlesztés

1. **Az elmúlt 20-25 év hazai tapasztalata a gazdasági szerkezet dualitása: egy viszonylagosan jól működő hazai, nagyrészt befektetői és multi tőkén létrejött versenyszektor, KKV beszállítói hálózattal versus részben eladott-felvásárolt és szétesett-felbomlott helyi piacok, felelős gazdasági közösségek!!**
 - **Térségeink, településeink hagyományos autonóm önellátó, öngondoskodó képessége felbomlott, megrendült, megszűnt (lsd. Cukor, liszt)!**
 - A gazdasági krízisek fenntartható kezelésében és a gazdaságfejlesztésben elsődleges válasz és feladat a **LÓKUSZ** megerősítése!
 - *Területi felzárkózási és utolérési kényszer helyett – térségi-helyi versenyképesség, autonómia, öngondoskodás, önfenntartás, hozzáférés, területi kohézió, szolidaritás, életminőség, közösségi és szeretet javak megteremtése!*
2. **Fenntarthatóság fogalmának a természetes kiterjesztése**
 1. *Területi (térségi és helyi) fenntarthatóság – területi kohézió*
 2. *Társadalmi fenntarthatóság*
 3. *Gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság*
 4. *Intézményi-szervezeti fenntarthatóság*
 5. *Nemzetközösségi fenntarthatóság (adósság, energia, biztonság, demográfia ...)*
3. **Paradigmaváltás a fejlődés-gazdaságtanban, elmúlt 50 év elsősorban fejlesztéspolitikai beavatkozásai nyomán – tudományos megalapozottság**

A SZAKMAI KEZDETEK:

**1. AVOP 2004-2006, DIT – IV.
Leader tengely 2007-2013**

2. VÁTI TTÉI - 2007-2010

- Jó gyakorlatok, minták feltérképezése
- Tudásmegosztás, know-how terjesztése
- Önálló kezdeményezések háttértámogatása

Területfejlesztési füzetek sorozat
(szemléleti-módszertani útmutató, gyakorlati segédlet)

www.nth.hu

Mitől helyi a gazdaságfejlesztés?

Nincs általános recept, de vannak általános alapelvek:

- ***Helyi jelleg: a locus erőforrásának megszervezése, hozzá adott értékének az emelése***
 - *Helyi kezdeményezés*
 - *Helyi szereplők*
 - *Helyi eszközök, belső erőforrások (lehetőleg ne kelljen pályázni, ne legyen támogatás függőség)*
 - *Autonóm, egyedi, helyhez illő megoldások*
- ***Helyi kontextus***
- ***Helyi hasznosulás (a gazdasági tevékenység minden eredménye helyben hasznosul) – nem a bármi áron történő profit-maximalizálás a cél!***
 - ***Kiszolgáltatottság, függőség*** (pl. foglalkoztatás, beszállítás, hitel, értékesítés) ***csökkentése*** (pl. élelmiszer önrendelkezés) -) ***autonómia, önfenntartás, öngondoskodás erősítése***
 - ***Lokálpatriotizmus, helyi közösségi felelősségvállalás***
- ***A helyi gazdaság által kibocsátott termékek/szolgáltatások megjelenhetnek külső piacokon is, de **elsődleges céljuk a belső, illetve közel piac keresletének kielégítése!*****

A helyi gazdaságfejlesztés lehetséges eszközei, beavatkozási területei (példák)

A HGF eddig elért magyar eredményei - kiemelés

- 1) Több mint **200 helyi termelői piac** működik már az országban – de a települések száma 3000 feletti!
- 2) A tudatos magyar termékek fogyasztási szintje (fogyasztói etnocentrizmus) 2007-hez képest **megduplázódott 5-10%-ról -) 20-25%-ra** nőtt! (pl. Hungaricumok) -) **2020: 30% -) 2050: 50%**
- 3) A **Nemzeti Vidékfejlesztési Stratégiának** kiemelt, önálló prioritása lett a Helyi Gazdaságfejlesztés!
- 4) Elindult a **Tanya támogatási és fejlesztési program** is
- 5) Lassan túl vagyunk egy **sikeresnek mondható, számos jó helyi fejlesztési kezdeményezést felszínre hozó 2007-2013-as Leader pályázati** időszakon!
- 6) A nagyobb szinergia biztosítása érdekében az **Agrármarketing Centrum és a Magyar Turizmus Rt.** Integrálásra került
- 7) **Magyartermék-rendelet** – vidékfejlesztési miniszteri rendelet – szabályozza, hogy milyen feltételek mellett tüntethető fel az élelmiszerek csomagolásán a következő jelölés:

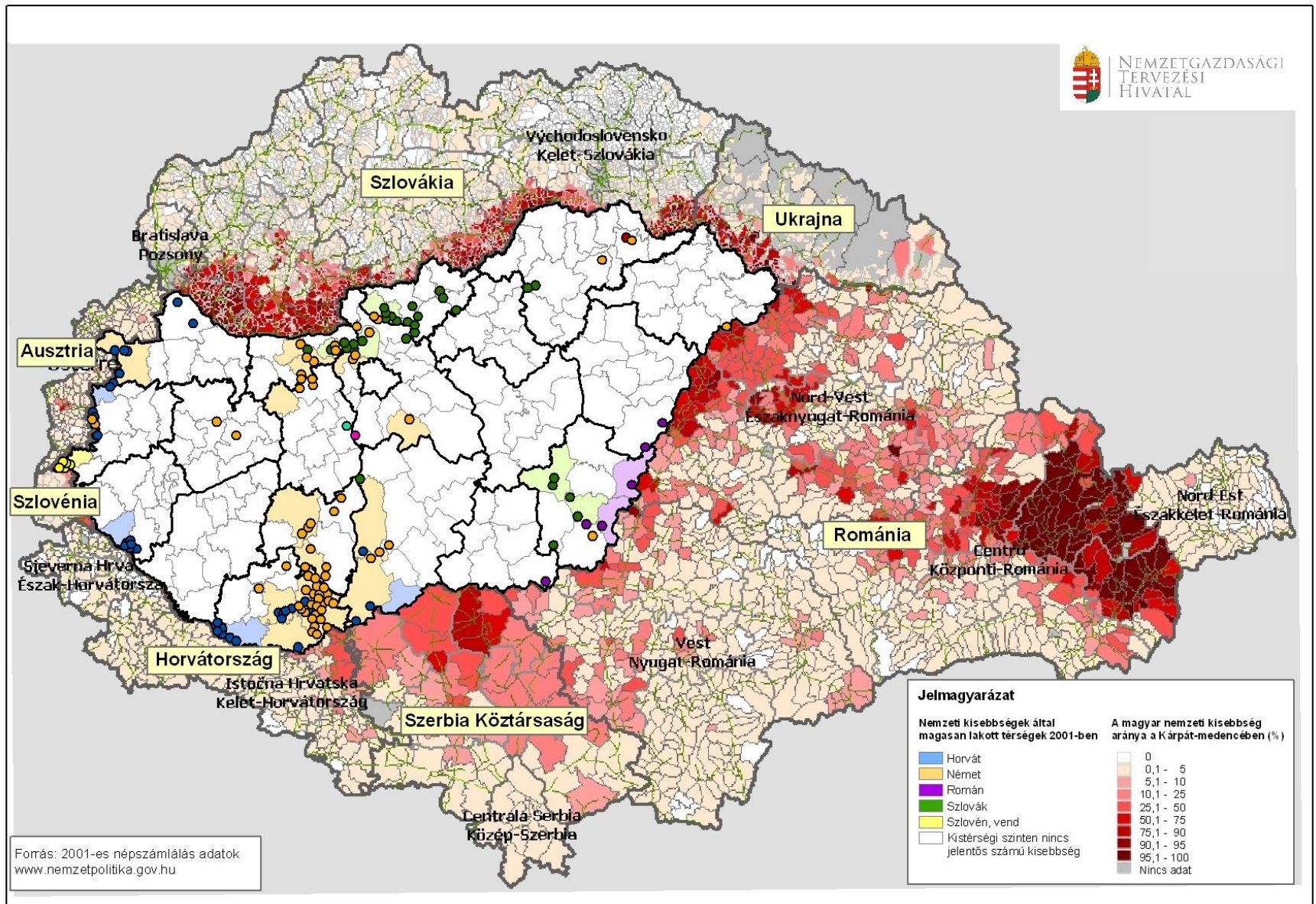

A HGF eddig elért magyar eredményei - kiemelés

- 1) Elindult a **szociális gazdaság és szövetkezet** fejlesztés, valamint megkezdődött a **közmunka** integrálása is
- 2) Számos **civil, önkormányzati, vállalkozási és egyházi** kezdeményezés (KETEG) , szakmai, piaci web-portál indult el
- 3) **Akadémiai, felsőoktatási, civil kutatások, szakmai munka, képzések** elindulása (pl. MTA, BCE, ELTE, SZIE, KETEG stb.)
- 4) A helyi gazdaságfejlesztés **kiemelten megjelenik az OFTK-ban** (*Nemzeti Fejlesztési Konceptió 2020/2030*) és a 2014-2020-as **Partnerségi Megállapodásban** is
- 5) A **térségi- és helyi gazdaságfejlesztés**
 - 1) a **2014-2020-as TOP-k** kiemelt fejlesztési prioritása,
 - 2) a **CLLD** kiemelt eleme a VP-nek és a TOP-nak is
- 6) **Külhoni sikeres, eredményes magyar helyi kezdeményezések** indultak el

A közép-európai és a nemzeti együttműködést katalizáló határon átnyúló és nemzetiségi térségek – 5 seb vs. 7 új

Kárpát-medencei magyar nemzeti kihívások - kiemelés

A Kárpát-medencei magyarság legértékesebb erőforrása, megelőzve minden természeti és gazdaságit, a humánvagyon: a magyar anyanyelvet beszélő, magyar kultúrkörhöz tartozó emberek!

- **FOGYUNK VAGY GYARAPODUNK A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN?**
 - A 2001–2011 között a Kárpát-medencei Ifjúságkutatás eredményei szerint tíz év alatt mintegy **1,1 millió fővel** csökkent a Kárpát-medencében magukat magyaroknak vallók száma (Forrás: Mozaik)
- **TÖBB HALAT ÉS JÓ HÁLÓT, MERT A KÜLHONI ERŐFORRÁSOK VÉGZETESEN KIMERÜLTEK**
 - Jelenleg **Magyarország költségvetésének elenyésző - kevesebb mint egy ezrelék** - része jut csak a határon túli magyar közösségek támogatására!?
 - Emellett kiemelten fontos, hogy a **szakmai, intézményi tudás** is minél nagyobb és erőteljesebb formában elérhető legyen a külhoni magyar közösségek, szakmai intézetek, csoportok számára.

Kárpát-medencei magyar HGF kihívások - kiemelés

- **Nincs fenntartható és versenyképes Magyar és Kárpát-medencei gazdaság és társadalom ERŐS HELYI GAZDASÁGI KÖZÖSSÉGEK NÉLKÜL!!**
 - **Kiemelt cél:** Térségi-helyi versenyképesség megteremtése, növelése a határon túli magyar közösségekben!
 - A gazdasági autonómia, öngondoskodás, önfenntartás erősítése! Térségi és helyi kreatív, autonóm és önellátó gazdaságfejlesztés!
 - Életminőség, szeretet és közösségi javak tudatos fejlesztése, megteremtése!
 - Nemzeti területi kohézió, szolidaritás, hálózatosodás és intézményesített tudáshoz való hozzáférés biztosítása!
- **Külhoni példa – Székelyföldi Lámpás-program**
 - Fel kell ismerni, hogy **paradigmaváltásra van szükség a külhoni magyar közösségek gazdaság-fejlesztése kapcsán:**
 - **a makro-oldali gazdaságfejlesztés helyett**
 - **a térségi-helyi szintű, azaz a mikro- és humán-oldali megközelítés erősítése révén!!**

NEMZETSTRATÉGIAI KUTATÓINTÉZET

ÚJ MAGYAR NEMZETPOLITIKAI NEMZETSTRATÉGIAI IRÁNYT MEGHATÁROZHATJÁK

Nincs már határon túli és inneni magyar ügy – Trianon szellemi, lelki felülírása, előnnyé változtatása és bölcs nemzetegyesítés kell:

- *Párhuzamos nemzetépítés helyett **egységes nemzetépítés***
- *Szülőföldön kell megerősíteni és megőrizni a magyar jövőt*
- *Nemzeti hálózatosodásban és cselekvésben való gondolkodás*
- *Nemzetünk megerősítése érdekében **szükség van a külhoni magyar életerőre és erőforrásra** – fordított gondolkodás*
- Orbán Viktor: „Az előző négy év a nagy és bátor gondolatok időszakára volt... **Széttagoltság helyett állampolgárság és nemzetegyesítés.** Liberális politikai rendszer helyett **nemzeti politikai rendszer.** Értékközömbösség helyett a keresztény kultúra visszahelyezése jogaiba.”
- Kövér László: „**tízszer több munkával, sokkal több pénzzel és minimális sajtónyilvánossággal kell a magyar-magyar integrációt tovább vinni**”. „**Senki jogos érdekét nem sértjük, csak a magyarok érdekét erősítjük, védjük.**”
- Duray Miklós: A **magyar kulturális nemzetközösség építése és erősítése** kell
- Charta XXI. Mozgalom: Kárpát-medencei **más nemzetek felé való nyitás, megismerés, a közös felelősség, tisztelet, békesség, kiengesztelés erősítése**

Kárpát-medencei magyar HGF mint kettős feladat

Kiemelt cél: *egy egységes nemzeti gazdaság kiépítése a Kárpát-medencében, melynek alapját a hálózatba kapcsolt versenyképes magyar kis- és középvállalatok, a vállalkozói és beszállító-hálózatok, klaszterek, erős és szakosodott térségi-helyi gazdasági közösségek jelentik.*

A külhoni magyar közösségek gazdasági létalapjának megerősítése egyszerre kettős feladat, kihívás:

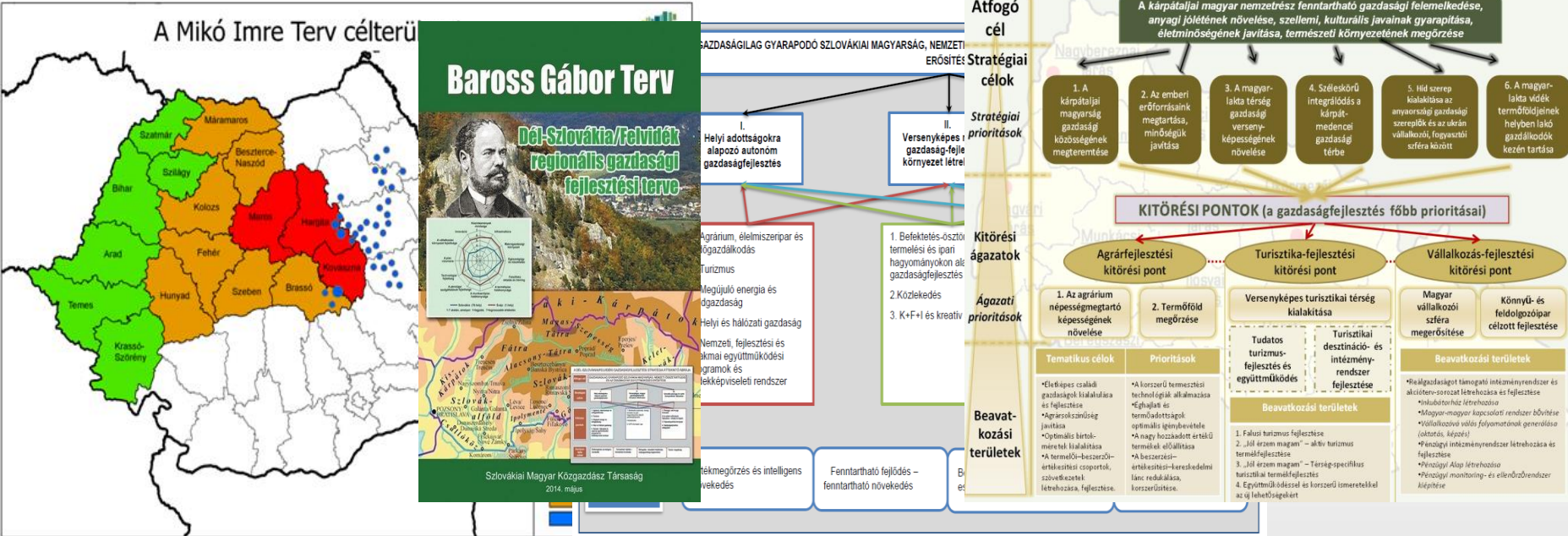
1. Egyrészt az **egységes Kárpát-medencei nemzeti gazdaság integrációja, kiépítése és fejlesztése** révén (pl. Wekerle Terv, KRÜH, hálózatok)
 - magyar nemzetgazdasági kormányzás, fejlesztéspolitika, a magyar és nemzetközi beruházás- és befektetés-ösztönzés,
 - az **egységes munkaerőpiac kialakításának** megkezdése, a munka-erőpiaci szabályozás ösztönzőinek és támogatásainak
 - a **felsőoktatás, duális szakképzés, felnőttképzés, közoktatás fejlesztése**
 - a külhoni **intézmény-, közszolgáltatás- és infrastruktúra-fejlesztés, valamint akcióradiusának** a kiterjesztése
2. Másrészt a **külhoni magyar térségi-helyi gazdaságfejlesztést** és a **mikro-oldali vállalkozás- és humán-erőforrás** fejlesztést, kiemelten a fenti paradigmaváltással kapcsolatban a helyi és térségi szintű gazdaság hangsúlyos fejlesztése, a jó gyakorlatok disszeminációján, tudatos stratégiai fejlesztésen, intézményesülésen, a marketingtevékenység központi támogatásán keresztül megvalósítva.

Előzmények – gazdasági és egyéb fejlesztési tervek, területi tervek

- **Wekerle Terv** (Kormány; a Kárpát-medencei gazdasági nyitáshoz a szakpolitikai magalapozására);
- **Erdélyi Mikó Imre Terv** (magyar kormány támogatásával az első külhoni ágazati szakterv),

- külhoni magyar nemzeti közösségek gazdaságfejlesztési tervdokumentumai – készülőben, kiemelt gazdaságfejlesztési irányokkal...

- **Felvidéki Baross Gábor Terv**
- **Vajdasági Gazdaságfejlesztési Terv**
- **Kárpátaljai 2 magyar fejlesztési Terv**
- **Székelyföldi Lámpás Program**

Kárpát-haza Fejlesztési

Rendszer kidolgozása, s ennek

részeként **két fejlesztési tervdokumentum** előkészítése:

- **Kárpát-haza Fejlesztési Koncepció 2030**
- **A Nemzetegyesítés Fejlesztési Programja 2014–2020**

- műfaj,
- időtáv,
- pozíció
- kapcsolódó anyagok
- hasonlóságok és különbségek

Kiemelt szempontok	A Kárpát-haza Fejlesztési Koncepció 2030	A Nemzetegyesítés Fejlesztési Programja 2014–2020
<i>Tervdokumentum jellege</i>	Fejlesztési Koncepció	Fejlesztési Program
<i>Időtávja</i>	2014–2030	2014–2020
<i>Térhierarchiában elfoglalt helye</i>	Magasabb, mely tervhierarchiában közvetlenül kapcsolódik az OFTK-hoz	Alacsonyabb, mely tervhierarchiában közvetlenül illeszkedik a koncepcióhoz
<i>Közvetlen kapcsolódó magyar tervdokumentumok</i>	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció Nemzetpolitika Stratégiai kerete Wekerle Terv Egyéb kiemelt szakágazati tervek	Partnerségi Megállapodás Nemzeti Operatív Programok
<i>Külhoni vagy határ menti kapcsolódó tervdokumentumok</i>	Mikó Imre Terv (Erdély) Baross Gábor Terv (Felvidék) Wekerle Terv (Vajdaság) Egán Ede Terv (Kárpátalja)	ETE programok
<i>Európai uniós tervdokumentum és szabályozási kapcsolódások</i>	EU 2020	EU 2020 EU rendeletek Direkt uniós programok
<i>Tartalmi fókusz</i>	<ul style="list-style-type: none"> o 2030-as célrendszeri illeszkedés és koherencia o Kárpát-haza jövőkép o Átfogó célok o Specifikus célok o Horizontális célok o Potenciális erőforrások o Szakmai rendszer fejlesztési céljai és feltételei o Monitoring és értékelési rendszer 	<ul style="list-style-type: none"> o 2014-2020-as illeszkedés és koherencia o Stratégiai célok és/vagy kitorési pontok o Fejlesztési prioritások o Kiemelt programok, pályázatok, projektek o Végrehajtási feltételek o Konkrét erőforrások o Indikátorok

Kárpát-haza Fejlesztési Rendszer

kidolgozása, s ennek
részeként **két fejlesztési
tervdokumentum**
előkészítése:

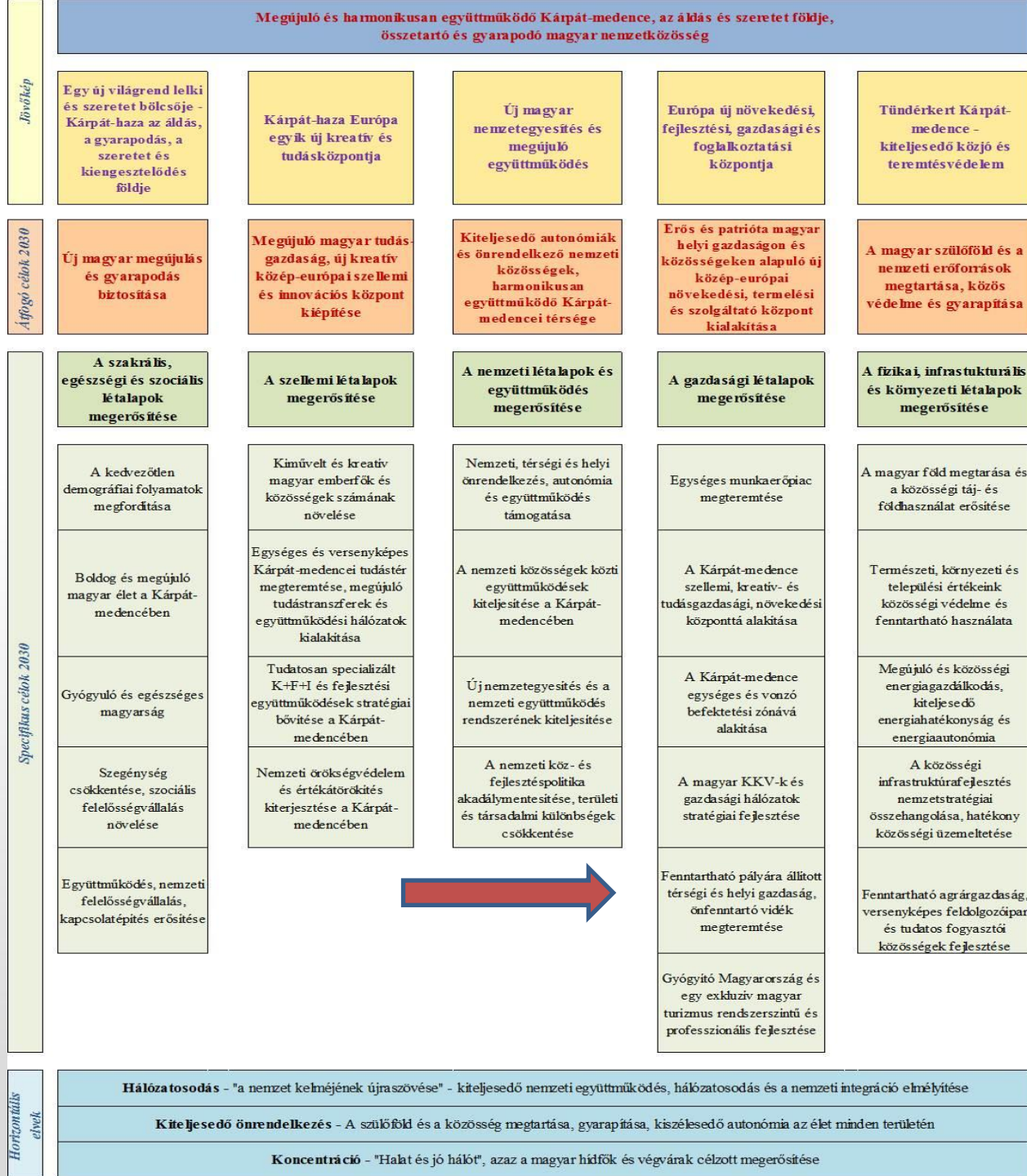
- **Kárpát-haza Fejlesztési
Konceptió 2030**
- **A Nemzetegyesítés
Fejlesztési Programja
2014–2020**

A Kárpát-haza Fejlesztési Konceptió 2030 Célrendszere:

A jövőkép elérése
érdekében a **Kárpát-haza
Fejlesztési Konceptió
2030**

**öt átfogó és öt fő
specifikus fejlesztési célt**

fogalmaz meg

Kárpát-medencei kiemelt HGF feladatok - avagy útban a fenntartható HGF magyar modellje felé

Külső beavatkozás szükséges! I.: (szemléletformálás, mentorálás, tudásátadás, jó gyakorlatok terjesztése, pályázati forrás, marketing támogatás, kontextus stb.)

- **HGF Tudástranszfer szervezett biztosítása – Tanuljunk egymástól, másoktól, vannak jó példák!** Központi adatbázis, jó gyakorlatok, nemzeti és nemzetközi tudáshálózat, disszemináció szükségessége!
- **Kárpát-haza nemzeti minősítési, eredet-megjelölési és díjazási rendszer** kialakítása, szabályozása
- **HGF Kutatás+Fejlesztés+Innováció** szervezett biztosítása
- **Szemléletformálás, képzés és a mentorált tudásátadás** szervezett biztosítása
- **Normatív ajánlások megfogalmazása és jogszabályi támogatás, kodifikáció**
- **HGF Monitoring és értékelési rendszer** létrehozása
- **Nemzeti és nemzetközi HGF együttműködések, hálózatosodás** támogatása
- Szükséges a **Kárpát-haza HGF-t támogató és ösztönző fejlesztési és pályázati rendszerek kialakítása és meglévők orientálása** (elsősorban TOP, VP, GINOP, KEHOP, EFOP és nemzeti hazai források)!!

További kiemelt magyar HGF feladatok - avagy útban a fenntartható HGF magyar modellje felé

Külső beavatkozás szükségszerű II.: ORGWARE KIALAKÍTÁSA KELL 2014-2020 között – TUDATOS HGF SZERVEZÉS, MENEDZSMENT, IRÁNYÍTÁS, FEJLESZTÉS!

I. Helyi Gazdaságfejlesztési Menedzsment Szervezetek (HGFMSZ) létrehozása kell a TDM-k működési mintájára – város és vidék szoros együttműködésében (TOP? VP? GINOP?)

1. **Megyei Helyi Gazdaságfejlesztési Menedzsment Szervezetek (MGFMSZ)**
2. **Térségi/Helyi Gazdaságfejlesztési Menedzsment Szervezetek (T/HGFMSZ)**

• **EGYÜTTMŰKÖDÉS 1: VÁROS + VIDÉK**

- VÁROS = FOGYASZTÓ PIAC + INNOVÁCIÓ + FELDOLGOZÁS + ÉRTÉKESÍTÉS
- VIDÉK = ALAPANYAG ELŐÁLLÍTÓ + TERMÉK BESZÁLLÍTÓ + GARANCIA

• **EGYÜTTMŰKÖDÉS 2: SZERVEZETI + FOGYASZTÓI**

- Vállalkozások + KAMARÁK + TÉSZ-k + Kereskedők + Önkormányzatok + Civilek + Tudásközpontok + Fogyasztók + TDM-k + Leaderek + Egyéb helyi illetékességű szervek (pl. NP, Erdészet)

II. FÓKUSZÁLÁS KELL:

- 1) **TERMELÉS**
- 2) **FELDOLGOZÁS**
- 3) **ÉRTÉKESÍTÉS + ÖSZTÖNZÉS: TÉRSÉGI és HELYI TUDATOS FOGYASZTÓPIAC SZERVEZÉS KELL!**

További kiemelt magyar HGF feladatok - avagy útban a fenntartható HGF magyar modellje felé:

Végül egy jelképes, lelkielőtanács mindnyájunknak:

„Az emberhez méltó kérdés végül is nem az, hogy milyen gazdasági rendben éljünk, hanem hogy milyenek legyünk (...) közgazdasági reformok a lelkek reformja nélkül: visszájukra sülnek el.”

(Németh László, 1935)

Mikó Imre: *"Mit erőszakkal nem, csöndben és halkán munkálva véghezvihetünk."*

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

Horkay Nándor
igazgató

NSKI Kutatási és Stratégia Koordinációs Igazgatóság

nandor.horkay@nski.gov.hu

+ 36 30 67 69 491

FELELŐSSÉGGEL ÉS HŰSÉGGEL

A Nemzetstratégiai Kutatóintézet (NSKI) küldetése

1. A **tudatos és jövőképközpontú nemzetstratégiai gondolkodás és cselekvés** erősítése
2. A **nemzeti integrációban és a Kárpát-medencében – a Kárpát-hazában - való gondolkodás és cselekvés** általánossá tétele
3. A nemzeti támogatási és együttműködési rendszer kiegészítése a **többszintű** nemzeti integrációt és együttműködést szolgáló, **jövőképközpontú, összehangolt, tudatosan hálózatilag fejlesztett Kárpát-medencei fejlesztési rendszerrel**
4. Új Kárpát-medencei **magyar gyarapodás és megújulás** – életenergiáiban, bölcsességben és spirituálisan megújuló élet, a magyar nemzeti és keresztény gyökerek, hagyományok erősítése, reszakralizáció

FELELŐSSÉGGEL ÉS HŰSÉGGEL

a kölcsönös felelősségvállalásra, együttműködésre és erőforrás-koncentrációra épülő partnerség jegyében

Kitörési pontokra épülő növekedésünk 7 fejlesztési területe

1. **„Gyógyító magyarság” vízió:** európai egészséggazdasági tudás, szellemi, lelki gyógyító, turizmus és alkonygazdasági szolgáltató központja (pl. Mária országa)
2. **„Kreatív, bölcs és innovatív magyarság” vízió:** tehetséggel, tudással, kreativitással, innovációval és értékekkel térnyerés a globális résekben
3. **„Új magyar iparosítás és gazdasági növekedés” vízió:** „Center of excellence” - Közép-európai ipari termelési, fejlesztési és szolgáltatási központ
4. **„Tudatos magyar helyi gazdaság-fejlesztés és fogyasztás” vízió:** növekvő öngondoskodás, önfenntartás, erős mezőgazdaság – a magyar föld nemzeti védelme, egészséges élelmiszertermelés, feldolgozás, sikeres magyar termékek, tudatos magyar fogyasztás, erős magyar kereskedelem és értékesítés
5. **„Nemzeti erőforrásaink, szülőföldünk védelme és függőségeink csökkentése” vízió:** nemzeti közszolgáltatások, autonóm és diverz energiaellátás, vízgazdálkodási világhatalom, teremtésvédelemmel, zöldgazdaság-fejlesztéssel, geotermális potenciál kihasználásával az energiafüggetlenség, s -hatékonyság felé
6. **„Nemzetközi stratégiai együttműködési és partnerség-építési” vízió:** Kiteljesedő Nyugati bővítés, Keleti-nyitás és Közép-európai együttműködés új közép-európai régióközpont
7. **„Nemzeti stratégiai szövetségben és együttműködésben” vízió:** Budapest, nagyvárosi körzeteink, határon túli nemzetrészek, szórvány és diaszpóráink: növekedési csomópontok, tengelyek, hidak, stratégiai partnerek

Mi a helyi gazdaságfejlesztés?

Helyi gazdaság:

- „Egy település, mikro- vagy kistérség saját adottságai által motivált, az ezeket az adottságokat fenntartható módon felhasználó, ugyanazon település, mikro- vagy kistérség belső erőforrásainak mobilizálása által működtetett összehangolt akciók/tevékenységek, emberek, intézmények, anyagok, erőforrások és eljárások összessége.”

Helyi gazdaságfejlesztés:

- „Minden olyan beavatkozás, amely a helyi gazdaság bármely komponensének, vagy a helyi gazdaság egészének módosítása által, és/vagy korábban hiányzó komponens(ek) bevonása révén, és/vagy kihasználatlan komponensek újraélesztésével a helyi gazdaság egy vagy több jellemzőjét (eredményességét, hatékonyságát, jövedelmezőségét, a kibocsátott termékek/szolgáltatások minőségét, a foglalkoztatottságot, a rendszer fenntarthatóságát) javítja.”

További fordulatot igénylő területeinek 7 fejlesztési területe

- 1. Népesedési, egészségi és szeretetfordulat:** gyarapodó és szeretet javakban gyarapodó nemzeti közösség, család, gyermekbarát köz- és gazdasági szféra, mentális és fizikai egészség javítása
- 2. Új társadalmi kiegyezés és fordulat a lelki erőben, a társadalmi értékrendben, közösségi és egyéni felelősségvállalásban, a munka világában új magyar modell bevezetése**
- 3. Fordulat a nemzeti közszolgáltatások, közellátás és a közsféra rendszerszintű szervezésében, fejlesztésében** - Biztonság és kiszámíthatóság a közszolgáltatások, közellátás, az egyének és a vállalkozások szintjén
- 4. Fordulat a tudás- és érték gazdaságban:** oktatásban, a szak, felnőttképzésben és a tehetségmenedzsmentben, a magyar szak-, tudástőke és kreativitás kibontakozása
- 5. Autonóm, öngondoskodó térségi-helyi gazdasági, energetikai rendszereink helyreállítása**
- 6. Fogyatkozó természeti erőforrásaink gondos és tudatos nemzeti védelme, stratégiai hasznosítása** (kiemelten föld, víz, természeti kincsek)
- 7. Határon túli nemzeti területek, a hazai kisebbségi területek és a leszakadt térségek,** társadalmi csoportok és a bevándorlók stratégiai integrációja a társadalmi értékteremtésbe, közjavakba, munkamegosztásba (foglalkoztatás, oktatás, egészségügy, közösségi élet)

Kárpát-medencei magyar HGF fókuszok

A térségi-helyi és munkaalapú gazdaságfejlesztésen belül az adottságok megléte esetén fontos kitörési pontként jelentkezhet egyes térségekben a következő területek:

1. Célzott magyar **KKV- és ipar-fejlesztés**
2. Versenyképes **mezőgazdaság és családi gazdaságok, specializált élelmiszer feldolgozóipar**, eredményes fogyasztói, értékesítési hálózat
3. **Erdőgazdaság** és a **zöldgazdaság-fejlesztés**
4. **Turizmus és TDM rendszer fejlesztése**: az OFTK Gyógyító Magyarország célkitűzésével összhangban a Kárpát-medence magyarlakta térségeiben a meglévő vonzerőkre alapozott, exkluzív és professzionális ágazat kiépítése
5. **Kreatív és innovatív tudásgazdaság** fejlesztése és integrációja
6. Tudatos **hálózati gazdaságfejlesztés** és **beruházás-ösztönzés**
7. **Mikro-oldali térségi-helyi gazdaság szervezés, vállalkozás- és humán-erőforrás fejlesztés**

+ 1 A **magyar nyelvű felsőoktatás, duális szakképzés és felnőtt képzés**, valamint a **közoktatás fejlesztése**

